

Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар

2022 оны II улирал хэрэгжилт /сумдад хамааралтай/

2022.06.10

Цагаандэлгэр сум

Шийдвэр Д/д	Заалт Д/д	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар	Холбогдох заалтын агуулга	Биелэлт (Хариуцах эзэн)	Үнэлгээ (хүчингүй болсон, хяналтаас хасуулах тухай санал)	Тасарсан болон удааширч байгаа шалтгаан
МУ-ын хууль						
1	1	Ашигт малтмалын тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 2006-07-08 Дугаар 2006.08.26	43.3.. Энэ хуулийн 43.2-т заасан төлбөрийг тухайн сум, дүүргийн төсөвт төвлөрүүлж хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, ажлын байр шинээр бий болгох, боловсролын болон эрүүл мэндийн салбарт зарцуулах бөгөөд энэ талаархи журмыг сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал батална. (43.1.Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч болон тэдгээрийн туслан гүйцэтгэгч нь Монгол Улсын иргэдийг ажлын байраар хангах үүрэг хүлээх бөгөөд тухайн хуулийн этгээдэд ажиллагсдын 10-аас дээшгүй хувь нь гадаадын иргэн байж болно. 43.2.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь гадаадын иргэдийг энэ хуулийн	Тус суманд ашиглалтын лицензтэй “Монгол перлит”, “Амардалай”, “Каймекс” ХХК байгаа боловч ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулаагүй. Мөн хайгуулын лицензтэй “Көүл энерги”, “Сүмбэр-Орд”, “Чамин харш” зэрэг ХХК-иудад хяналт тавьж, эдгээрийн холбогдох судалгаа, мэдээллийг БОАЖГ-т хүргэсэн.	90	хасах

			43.1-д зааснаас илүү хэмжээгээр авч ажиллуулсан тохиолдолд ажлын байр тутамд хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төлбөрийг сар бүр төлнө.)			
2	2	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 2016-12-22 Дугаар 2017.02.01	18.1.1. Харьяалах нутаг дэвсгэртээ гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, хохирогчийг хамгаалах талаар хөтөлбөр баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавих; (18.1.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:)	Энэ онд гэр бүлийн хүчирхийллийн чиглэлээр сумын хэмжээнд дагаж мөрдөж буй хөтөлбөр арга хэмжээ батлагдаагүй.	ҮБ-гүй	
	3		18.1.2.. Засаг даргын өргөн мэдүүлснээр харьяалах нутаг дэвсгэртээ хэрэгжүүлэх гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааны зардлыг тухайн орон нутгийн төсөвт тусган батлах, гүйцэтгэлийн тайланг хэлэлцэх; (18.1.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:)	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааны зардлыг төсөвт тусган батлаагүй.	ҮБ-гүй	Хэрэгжих боломжгүй заалтыг хасах санал тай байна.

4					
5		<p>19.1.1.. Харьяалах нутаг дэвсгэртээ гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, хүчирхийллийн шалтгаан, нөхцөлийг тогтоох, арилгах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх; (19.1.Бүх шатны Засаг дарга гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:)</p>	<p>Хамтарсан багтай хамтарч сумын хэмжээнд зорилтот бүлгийн айл өрх буюу архи согтууруулах ундаа тогтмол хэрэглэдэг айл өрхөөр орж, хяналт шалгалтыг хийсэн. ЕБС-ийн ахлах бүлгийн 5-8 дугаар ангийн 42 сурагч, дотуур байрны 12 сурагчдад ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга Ч.Бямбасүрэн “Гэр бүлийн хүчирхийллийн хор уршиг”, “Хүүхдийн эрх”, Цагдаагийн хэсгээс “Цахим гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлье”, “Насанд хүрээгүй хүүхэд гэмт хэрэгт өртөхөөс” урьдчилан сэргийлье” сэдвээр яриа таниулга хийлээ. ЕБС-ийн нийгмийн ажилтан, сургагч багш нар нийт эцэг эхийн зөвлөл, эцэг эхчүүдэд “Хүүхэд хүмүүжлийн эсрэг арга” сэдвээр сургалт хийж, уг сургалтанд 80 эцэг эх хамрагдсан байна. Илрүүлье арга хэмжээний хүрээнд иргэдэд “Хуулиа дээдлэж хүчирхийлэлгүй гэр бүл байя”, “Манай гэр бүл аз жагалтай” постер мэдээллийг цахимаар болон цаасаар гарын авлага бэлтгэж, сургалт хийж ажилласан байна. Гарын авлагыг нийт 63 өрхөд, сургалтыг 2 удаа хийж, ЭМТөвөөс осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, нөхөн үржихүйн чиглэл, анхны тусламж сэдвээр тус тус сургалтыг хийж ажилласан. Гэмт хэрэг, зөрчилд өртөж, холбогдож болзошгүй, хараа хяналт султай, өрх толгойлон сумын төвд суудаг эрсдэлт нөхцөлд амьдарч байгаа 19 хүүхдийн судалгааг багийн Засаг дарга нартай хамтарч</p>	90	

				сургуулийн нийгмийн ажилтан, хэсгийн төлөөлөгч нар дэлгэрэнгүй гаргаж, тухайн хүүхдийн оршин сууж байгаа газрын байшлыг харуулсан план зургийг хийж цагдаагийн хэсэг дээр бүртгэлжүүлэн авсан.		
	6		19.1.2.. Хамтарсан багийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж, тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх; (19.1.Бүх шатны Засаг дарга гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:)	Сумын хамтарсан багийг 2 удаа хуралдуулж гишүүдэд чиг үүргийг танилцуулсан. Багийн Засаг дарга нар хурдан морь унаач хүүхдийн болон зорилтот өрхийн судалгаа гаргасан. Үүний дагуу гэр бүлийн хүчирхийллийн талаар гарын авлага бэлтгэн сумын төвийн 56 өрхөд хүргэсэн.	90	
	7		19.1.3.. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байр байгуулах саналаа иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлэх, гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах; (19.1.Бүх шатны Засаг дарга гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:)	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулиар хориглосон.	ҮБ-гүй	Хэрэгжих боломжгүй заалтыг хасах саналтай байна
3	8	Төрийн албаны тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 2017-12-07	55.3. Төрийн байгууллага төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	“Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах төлөвлөгөө”-г 5 зорилтын 13 арга хэмжээг төлөвлөн батлуулсан. Хагас жилийн байдлаар 68%-тай хэрэгжээд байна. Албан хаагчдын томилолт, үр дүнгийн урамшуулал, ур	90	

		Дугаар 2019.01.01		<p>чадварын нэмэгдэл, зэрэг дэв болон зэргийн нэмэгдэл, ажилласан жилийн нэмэгдэл, онцгой нөхцлийн нэмэгдэлд 13.679.505 төгрөгийг тус тус олгосон байна.</p> <p>ЕБС-аас аймаг, нийслэлийн нийт 4 сургуулийн туршлагыг 19 багш судалсан. Сувилалын 50%-ийн хөнгөлөлтөнд 1 ажилтан хамруулсан. ОНХС-аас НТБН-ийн өрөөг засварласан.</p> <p>Соёлын төвийн 1 албан хаагчийн түрээсийн байрны 3 сарын төлбөрийг байгууллага төлөхөөр гэрээ хийж дэмжлэг үзүүллээ.</p> <p>Эчнээ хэлбэрээр цэцэрлэгийн багшийн мэргэжил эзэмшиж байгаа 1 туслах багшид сурч байх хугацааны цалинг 50%-иар олгосон. 2022 оны 4 сард нийт багш ажилчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулж байгууллагаас 476.500 төгрөг олгож дэмжлэг үзүүлж, сувилалд 50 хувийн хөнгөлөлтөд нэг багшийг хамруулахаар судалгааг хүргүүлж ажиллаж байна. ЭМТ-өөс шилжин ирж ажиллаж буй 3 сувилагч, 1 их эмчийг амьдрах байраар хангасан. Ажилчдын байрны цахилгаан монтажыг сольж засварласан.</p>		
--	--	----------------------	--	--	--	--

4	9	Татварын ерөнхий хууль 2019-03-22 Дугаар 2020.01.01	8.1.. Татварын хувь, хэмжээг Улсын Их Хурал, түүний эрх олгосноор Засгийн газар болон аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хууль тогтоомжийн дагуу тус тус тогтооно.	Малын тоо толгойн албан татварын тухай хууль хэрэгжиж эхэлтэй холбогдуулан малчид иргэдээс татварын хувь хэмжээний талаарх санал асуулгыг зохион байгуулж ИТХ-ын 2021 оны 12, 15 дугаар тогтоолоор баталсан. Тогтоолыг ХЗДХЯ-нд бүртгүүлж мөрдөж ажилласан.	90	
УИХ-ын тогтоол						
5	10	Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 19, 20 дахь илтгэлийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай 2021-07-07 Дугаар 2021 №67	1.1.ж/. цар тахлын үед хүүхэд, зорилтот бүлгийн иргэдийн эрхийг хамгаалах, хүүхэд хамгааллын байцаагчийн тоог нэмэгдүүлэх, хүүхэд хамгааллын асуудалд нэн шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэх, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нар харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хүүхдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр хуулиар хүлээсэн үүргээ үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд шаардагдах төсвийг ямар ч нөхцөлд хасахгүйгээр, цогц байдлаар төсөвлөх, шаардлагатай тохиолдолд төсвийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх; (1/Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх	Шийдэгдсэн төсөв байхгүй.	ҮБ-гүй	Хэрэгжих боломжгүй заалтыг хасах санал тай байна

			үйл ажиллагаанд хүний эрхийг хангах, хамгаалах чиглэлээр.)			
УИХ-ын байнгын хорооны тогтоол						
6	11	“Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 16 дахь илтгэл”-ийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай 2018-01-31 Дугаар 2018 №02 ХЗБХ	3.8.. Бүх шатны Засаг дарга гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хүүхдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлэх, дээрх үйл ажиллагаанд шаардагдах төсөв, хөрөнгийг шийдвэрлэх, дээрх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагыг дэмжих, урьдчилан сэргийлэх ажилд иргэд, олон нийтийг татан оролцуулахад анхаарах, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл хамтарсан багийн үйл ажиллагаанд тогтмол хяналт тавьж ажиллах, хамтарсан багийн гишүүдийг чадавхжуулах, хорооны цагдаагийн алба хаагч, нийгмийн ажилтны орон тоог нэмэгдүүлэх, мэргэжлийн нийгмийн ажилтныг ажиллуулах.	Сумын хамтарсан багийг 2 удаа хуралдуулж гишүүдэд чиг үүргийг танилцуулсан. Багийн Засаг дарга нар хурдан морь унаач хүүхдийн болон зорилтот өрхийн судалгаа гаргасан. Үүний дагуу гэр бүлийн хүчирхийллийн талаар гарын авлага бэлтгэн сумын төвийн 56 өрхөд хүргэсэн.	70	
Ерөнхийлөгчийн зарлиг						
7	12	Монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх ажлыг	3.. Албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, барилга байгууламж, гудамж, талбайн нэр хаяг, бүтээгдэхүүний	Төрийн байгууллагууд гадна хаягаа үндэсний бичгээр бичиж байршуулсан.	90	

		<p>эрчимжүүлэх туай 2018-05-23 Дугаар 2018_46</p>	<p>шошго, бэлгэ тэмдэг, зар сурталчилгаа зэргийг үндэсний бичгээр бичиж хэвшүүлэх ажлыг зохион байгуулах; үндэсний бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлж, түгээн дэлгэрүүлэхэд чиглэсэн уг үйл ажиллагаа, аливаа идэвх санаачилгыг хөхиүлэн дэмжиж, урамшуулж ажиллахыг бүх шатны Засаг дарга нар, холбогдох төрийн байгууллагуудад чиглэл болгосугай.</p>	<p>Монгол бичгийн өв соёлыг сурталчилах, өвлүүлэх зорилгоор сурагчид болон иргэдийн дунд “Цэвэр бичигтэн” уралдааныг 1 удаа, Төрийн албан хаагчдын дунд “Хос бичигтэн” уралдааныг 1 удаа, Монгол бичгийн үзэсгэлэнг 2 удаа зохион байгуулж нийт 170 гаруй иргэд хамрагдсан байна.</p>		
13			<p>4.. Энэхүү зарлигт дурдсан ажлуудад болон монгол хэл, бичиг үсгээ сурч судлах, өвлөх, өвлүүлэх, эзэмших, хэрэглэх, хамгаалах, хөгжүүлэх талаар идэвх санаачилга гарган ажиллахыг иргэд, олон нийт, эрдэмтэн судлаачид, шинжлэх ухааны ба хэвлэл мэдээллийн байгууллага, төрийн ба төрийн бус байгууллагуудад уриалсугай.</p>	<p>Ард иргэдэд үндэсний бичиг үсгээ сурталчилах зорилгоор явуулын дэлгэмэл үзэсгэлэнг бэлтгэн Нүүдлийн Соёлын төвийн үйлчилгээгээр иргэдэд хүргэж 62 иргэн хамрагдсан байна. Төрийн албан хаагчдын дунд “Монгол бичгээ дээдлье” арга хэмжээг 1 удаа зохион байгуулсан. Арга хэмжээний үеэр цэвэр бичигтэн, унших сорил, минутны уншлага зэргийг явуулсан.</p> <p>Соёлын төвөөс зохион байгуулсан “Хос бичигтэн” арга хэмжээнд 6 албан хаагч оролцсон байна.</p>	70	

8	14	Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2022-04-05 Дугаар 2022_43	1.4. Төрийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдээс зохион байгуулж буй албан ёсны баяр, ёслолын арга хэмжээ, хүлээн авалтад өндөр хатуулагтай этилийн спирт агуулсан архи, согтууруулах ундааг хэрэглэхийг бүрмөсөн хориглох;	Баяр ёслол, тэмдэглэлт өдөр, ажлын байранд өндөр хатуулагтай этилийн спирт агуулсан архи, согтууруулах ундаа хэрэглэх зөрчил ЗГ-ын 2018 оны 258-р тогтоолын дагуу бүрэн зогссон. Архи согтууруулах ундааны хор уршигийн талаарх мэдээ мэдээллийг 3 удаа, шторк 2 удаа цахим хуудсаар дамжуулан хүргэж 136 хандалт хийсэн байна.	90	
	15		2. Нийт иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллага архи, согтууруулах ундааны хэрэглээ, түүнээс үүдэлтэй эрүүл мэнд, нийгэм, эдийн засгийн сөрөг үр дагаврыг бууруулахад санаачилгатай оролцох, баяр ёслол, тэмдэглэлт өдөр, ажлын байранд өндөр хатуулагтай этилийн спирт агуулсан архи, согтууруулах ундааг хэрэглэхгүй байхыг уриалсугай.	Баяр ёслол, тэмдэглэлт өдөр, ажлын байранд өндөр хатуулагтай этилийн спирт агуулсан архи, согтууруулах ундаа хэрэглэх зөрчил ЗГ-ын 2018 оны 258-р тогтоолын дагуу бүрэн зогссон. Архи согтууруулах ундааны хор уршигийн талаарх мэдээ мэдээллийг 3 удаа, шторк 2 удаа цахим хуудсаар дамжуулан хүргэж 136 хандалт хийсэн байна.	90	
ЗГ-ын тогтоол						
9	16	ЖУРАМ ШИНЭЧЛЭН БАТЛАХ ТУХАЙ / Угийн бичиг хөтлөх журам/ 2007-10-03 Дугаар 2007_257	2.. Угийн бичиг хөтлөх үлгэрчилсэн загварыг 2008 онд багтаан боловсруулж хэрэгжүүлэхийг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд Ө.Энхтүвшинд даалгасугай. Хавсралт: 1.4. Аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг дарга харьяа нутаг дэвсгэрийн нийт өрхийн хэмжээнд өрх	Угийн бичиг хөтлөлтийг эрчимжүүлэх зорилгоор “Ураг удмаа мэдэж-Угийн бичгээ хөтөлцгөө” жилийн аяныг эхлүүлж, өрхийн дэвтрийг шинэчилж, эхний хагас жилийн хугацаанд нийт 61 өрхийг дэвтэржүүлж, сумын хэмжээнд нийт хөтлөлт 50%-тай болж 12%-р өссөн байна. Нийт 61 өрхийн 93 иргэнтэй биечлэн уулзаж угийн бичиг хөтлөлтийн ач тус, заавар зөвлөгөөг хүргэсэн байна	90	

			бүрийг угийн бичиг хөтлүүлэх ажлыг хариуцан зохион байгуулах үүрэг хүлээнэ.			
10	17	Төрийн үйлчилгээний талаар авах зарим арга хэмжээний тухай 2019-04-17 Дугаар 2019_149	3.. Иргэн, хуулийн этгээдэд төрийн зарим үйлчилгээг цахим хэлбэрээр үзүүлэхэд төрийн мэдээллийн сангаас гарах боломжтой лавлагаа, мэдээллийг шаардахгүй байх зарчмыг баримтлан технологийн дэвшлийг ашиглаж төрийн мэдээлэл солилцооны “ХУР” системд хандан авах замаар шийдвэрлэх, “Үйлчилгээний нэгдсэн төв”-д ажиллах байгууллагын албан хаагчдын орон тооны дээд хязгаарыг батлагдсан төсөвтөө багтаан шийдвэрлэхийг холбогдох сайд, Засгийн газрын агентлагийн дарга, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт даалгаж, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл (Н.Пүндэндорж)-д зөвлөсүгэй.	E-mongolia төрийн цахим үйлчилгээний талаарх мэдээллийг 151 малчдад өгч, гарын авлага тараасан. e-mongolia системийн талаарх постер мэдээллийг цахим хэрэгслээр тогтмол түгээж байна. e-mongolia ХУР системээс хагас жилийн байдлаар нийт 25 иргэнд 7 төрлийн лавлагаа олгосон байна.	90	
11	18	Мал аж ахуйн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх талаар авч хэрэгжүүлэх	4.. Сумдад малын гаралтай түүхий эдийг бэлтгэх, хүлээн авах, стандартын дагуу ангилан ялгалт болон чанарын хамгаалалт хийж, зориулалтын дагуу хадгалах, тээвэрлэх, борлуулах сүлжээг хоршоодод тулгуурлан бий болгох талаар	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 9,6 сая төгрөгийн хөрөнгөөр мал нядалгааны цэг байгуулах ажлыг эхлүүлээд байна. Ингэснээр зориулалтыг газар бэлтгэсэн махыг хүн амын хүнсний хэрэгцээнд нийлүүлэх боломж нээгдэнэ.	70	

	зарим арга хэмжээний тухай 2020-01-15 Дугаар 2020_18	холбогдох арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Ч.Улаан, аймгийн Засаг дарга нарт даалгасугай.			
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ДУНДАЖ ХУВЬ				85,3%	

ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР